

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỖ TUẤN LINH

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỖ TUẤN LINH

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS LÊ QUỐC HỘI

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn là kết quả nghiên cứu của riêng tôi, dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS Lê Quốc Hội. Luận văn có tham khảo và sử dụng các tài liệu, thông tin được đăng tải trên các tác phẩm, tạp chí, trang web và tài liệu thực tế của BHXH tỉnh Tuyên Quang.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Tác giả luận văn

Đỗ Tuấn Linh

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin được gửi lời cảm ơn đến tất cả quý thầy cô đã giảng dạy tại khoa sau Đại học - trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên và các bạn bè, đồng nghiệp, gia đình đã hết sức giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành chương trình học tập của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS Lê Quốc Hội đã tận tình hướng dẫn cho tôi trong thời gian thực hiện luận văn. Mặc dù trong quá trình thực hiện luận văn có giai đoạn không được thuận lợi nhưng những gì Thầy hướng dẫn, chỉ bảo đã cho tôi nhiều kinh nghiệm trong thời gian thực hiện đề tài.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến tất cả các Thầy Cô đang giảng dạy tại các Khoa của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy trong suốt thời gian khoá học.

Sau cùng tôi xin gửi lời biết ơn sâu sắc đến gia đình đã luôn tạo điều kiện tốt nhất cho tôi trong suốt quá trình học và thực hiện luận văn.

Do thời gian có hạn và kinh nghiệm nghiên cứu khoa học chưa nhiều nên luận văn còn nhiều thiếu sót, rất mong nhận được ý kiến góp ý của Thầy/Cô và các anh chị học viên.

Một lần nữa tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Tác giả luận văn

Đỗ Tuấn Linh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, ĐỒ THỊ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN	
LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI	4
1.1. Khái quát chung về BHXH	4
1.1.1. Khái niệm	4
1.1.2. Phân loại	6
1.1.3. Vai trò của BHXH.....	7
1.2. Cơ sở lý luận về công tác quản lý thu BHXH.....	9
1.2.1. Khái niệm về quản lý thu BHXH.....	9
1.2.2. Mục tiêu quản lý thu BHXH	10
1.2.3. Quỹ BHXH.....	11
1.2.4. Vai trò của quản lý thu BHXH.....	11
1.2.5. Nội dung của công tác quản lý thu BHXH	13
1.2.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	29
1.3. Cơ sở thực tiễn	30
1.3.1. Kinh nghiệm về công tác quản lý thu ở một số địa phương	30
1.3.2. Bài học về công tác quản lý thu BHXH rút ra từ việc nghiên cứu kinh nghiệm của các địa phương nói trên	33

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu của đề tài.....	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp luận.....	35
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	35
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	35
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	36
2.3.1. Hệ thống các chỉ tiêu tuyệt đối.....	36
2.3.2. Các chỉ tiêu tương đối	37
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH TRÊN	
ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG.....	40
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Tuyên Quang	40
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	40
3.1.2. Điều kiện, đặc điểm kinh tế xã hội.....	41
3.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	42
3.2.1. Thực trạng các đối tượng tham gia BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.	42
3.2.2. Tiền lương, tiền công, mức đóng và trách nhiệm đóng BHXH, phương thức đóng BHXH	48
3.2.3. Tiền lương, tiền công làm căn cứ đóng BHXH	49
3.2.4. Tổ chức thực hiện công tác thu	52
3.2.5. Quản lý số tiền thu BHXH	58
3.2.5. Quản lý nợ đọng, trốn đóng BHXH	63
3.2.6. Công tác kiểm tra, tổng hợp, báo cáo.....	65
3.2.7. Công tác quản lý lưu trữ hồ sơ, tài liệu thu BHXH	67
3.2.8. Công tác thanh tra, kiểm tra về quản lý thu BHXH.....	67
3.3. Đánh giá chung về công tác quản lý thu trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	69
3.3.1. Kết quả đạt được	69
3.3.2. Những tồn tại.....	71
3.3.3. Nguyên nhân và những yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	73

Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG.....	77
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu của hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH của tỉnh Tuyên Quang.....	77
4.1.1. Quan điểm.....	77
4.1.2. Định hướng, mục tiêu.....	78
4.2. Giải pháp để hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	79
4.2.1. Tăng cường công tác quản lý, mở rộng và phát triển đối tượng tham gia BHXH.....	79
4.2.2. Nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ quản lý thu BHXH.....	82
4.2.3. Cải cách phương thức quản lý, ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý thu BHXH.....	84
4.2.4. Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, quảng bá hình ảnh BHXH Tuyên Quang, xây dựng thương hiệu BHXH Tuyên Quang.....	85
4.2.5. Tăng cường phối kết hợp với các tổ chức khác; đẩy mạnh công tác thu và quản lý tiền thu BHXH.....	87
4.2.6. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra; gắn xử phạt với khen thưởng kịp thời.....	89
4.2.7. Tổ chức phân cấp thu BHXH.....	92
4.3. Kiến nghị.....	93
4.3.1. Kiến nghị với Chính phủ.....	93
4.3.2. Kiến nghị với Ủy ban nhân dân tỉnh Tuyên Quang.....	94
4.3.3. Kiến nghị với BHXH Việt Nam.....	94
4.3.4. Kiến nghị với chính quyền địa phương và tổ chức công đoàn.....	95
KẾT LUẬN.....	97
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
2	BHXH	Bảo hiểm xã hội
3	BHYT	Bảo hiểm y tế
4	DN	Đầu tư nước ngoài
5	ĐTNN	Doanh nghiệp
6	HĐLĐ	Học sinh
7	HĐLĐ	Hợp đồng lao động
8	HS	Hợp đồng lao động
9	KHTC	Kế hoạch tài chính
10	LĐ	Lao động
11	NLĐ	Người lao động
12	NSDLĐ	Người sử dụng lao động
13	ÔĐ	Ốm đau
14	QD	Quốc doanh
15	SXKD	Sản xuất kinh doanh
16	TNLD-BNN	Tai nạn lao động bệnh nghề nghiệp
17	TS	Thai sản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Mức đóng và trách nhiệm đóng theo từng thời kỳ	15
Bảng 3.1. Bảng tổng hợp số đơn vị, lao động tham gia BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang từ năm 2009 đến năm 2013	43
Bảng 3.2. Số đơn vị tham gia theo khối quản lý	45
Bảng 3.3. Số NLĐ tham gia theo khối quản lý	46
Bảng 3.4. Bảng lương tối thiểu chung giai đoạn năm 2009-2013	50
Bảng 3.5: Quỹ tiền lương làm căn cứ đóng BHXH chia theo khối tại BHXH tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 2009 - 2013	51
Bảng 3.6. Phân cấp quản lý đơn vị và đối tượng tham gia BHXH tại tỉnh Tuyên Quang giai đoạn năm 2009 - 2013	53
Bảng 3.7. Tiền thu BHXH theo phân cấp quản lý thu BHXH giai đoạn năm 2009 - 2013	53
Bảng 3.8. Bảng tổng hợp chung số BHXH phải đóng và số BHXH đã thu từ năm 2009 - 2013	58
Bảng 3.9. Bảng tổng hợp số BHXH phải đóng và số BHXH đã thu từ năm 2009 - 2013 theo khối quản lý	61
Bảng 3.10. Tình hình nợ đọng BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang từ năm 2009 - 2013	64
Bảng 3.11: Số liệu nợ tiền thu BHXH phân theo địa bàn hành chính năm 2013	65
Bảng 3.12: Tình hình kiểm tra doanh nghiệp đóng BHXH trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang (2009 - 2013)	68
Bảng 3.13. Tình hình giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo về công tác quản lý thu BHXH tại tỉnh Tuyên Quang từ năm 2009-2013	68

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, ĐỒ THỊ

Sơ đồ 3.1. Phân cấp quản lý, khai thác dữ liệu thu BHXH.....	55
Sơ đồ 3.2: Quy trình thu, cấp sổ BHXH, thẻ BHYT	57
Biểu đồ 3.1: Kết quả tổng hợp số BHXH phải đóng và số BHXH đã thu từ năm 2009 - 2013	59
Đồ thị 3.1: Số tiền nợ BHXH từ năm 2009 - 2013	64